

**Bryssel den 11 juni 2025
(OR. en)**

9236/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0034(NLE)**

**RECH 236
COMPET 402**

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Rådets rekommendation om den politiska agendan för det europeiska
forskningsområdet 2025–2027

RÅDETS REKOMMENDATION OM DEN POLITISKA AGENDAN FÖR DET
EUROPEISKA FORSKNINGSSOMRÅDET 2025–2027

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292 jämförd med artikel 182.5,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

1. I dag står EU inför många olika utmaningar som saknar motstycke. Världsordningen håller på att förändras och vårt samhälles välbefinnande och säkerhet skakas i grunden av ett turbulent geopolitiskt sammanhang, ökande ekonomisk konkurrens, en oerhört snabb och omvälvande teknisk revolution samt klimatförändringarna och deras konsekvenser. Forskning och innovation (FoI) är avgörande för att minska EU:s sårbarheter och frigöra dess potential i hela det europeiska forskningsområdet. Dessutom spelar forskning och innovation en viktig roll när det gäller att stärka Europeiska unionens hållbara konkurrenskraft, samhällsresiliens, välbefinnande och säkerhet. Behovet av att stärka EU:s ledarskap och strategiska oberoende på viktiga tekniska områden, samtidigt som man bevarar en öppen ekonomi, har blivit akut.

2. Utvecklingen av det europeiska forskningsområdet står i centrum för våra insatser för att möta dessa utmaningar. Ambitionen att skapa det europeiska forskningsområdet som en inre marknad för forskning, teknik och innovation utformades 2000 och fastställdes i Lissabonfördraget som ett specifikt EU-mål i enlighet med artikel 179 i EUF-fördraget. Betydande framsteg har gjorts sedan 2022 inom ramen för den första politiska agendan för det europeiska forskningsområdet, men mer behöver göras för att vidareutveckla ett fullt fungerande europeiskt forskningsområde där länder samlas för att samordna och förbättra sina nationella politiska åtgärder och forsknings- och innovationsekosystem, med fri rörlighet för kunskap, forskare, innovatörer och teknik. Större samordning i hela EU genom det europeiska forskningsområdet kan bidra till att stimulera investeringar och reformer, överbrygga innovationsklyftan såväl inom EU som mellan EU och dess globala konkurrenter, samt spela en viktig roll för att främja hållbar konkurrenskraft.
3. Den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet är avgörande för att genomföra det europeiska forskningsområdets prioriteringar, i enlighet med pakten för forskning och innovation i Europa. Den ligger till grund för Europeiska kommissionens, medlemsstaternas och, när så är lämpligt, de associerade ländernas och berörda aktörernas gemensamma insatser för att bättre samordna politiken för forskning och innovation på alla nivåer. Den främjar deras känsla av egenansvar, stärker deras åtagande och bidrar till arbetet med en ”femte frihet” – den inre marknaden för forskning och innovation. Den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet för nästa treårsperiod (2025–2027) syftar till att
 - bidra till att stärka EU:s konkurrenskraft och strategiska oberoende, samtidigt som man bevarar en öppen ekonomi, genom att samordna särskilda investeringar och reformer inom forskning och innovation och, där så är lämpligt, samla resurser som är tillgängliga i den nuvarande fleråriga budgetramen 2021–2027 på nationell och, i förekommande fall, regional nivå, samt på EU-nivå,
 - stärka spetskompetensen inom och genomslaget av EU:s forskning och innovation, dess globala vetenskapliga ledarskap och dess attraktionskraft för globala talanger genom att rationalisera karriärvägarna inom forskning, underlätta forskarnas rörlighet och kunskapsutbyte i hela Europa samt främja tillgången till avancerad infrastruktur och

- stärka EU:s hållbara utveckling och samhällspåverkan genom att samordna FoI-insatser inom industriell omställning, utveckla synergier med andra politikområden och främja en mer cirkulär och motståndskraftig ekonomi.
4. Det europeiska forskningsområdet har under de senaste 25 åren uppnått viktiga framsteg inom centrala politikområden, däribland forskningsinfrastruktur, öppen vetenskap, internationellt samarbete, jämställdhet och inkludering inom forskning och innovation, gemensam programplanering, forskarkarriärer och forskares rörlighet. För att bidra till dessa framsteg, bland andra, har Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna finansierat över 150 000 framstående forskare, särskilt genom doktorandprogram av hög kvalitet, stipendier till postdoktorander samt personalutbyte inom forskning och innovation, Euraxess har gett stöd till fler än två miljoner forskare i fråga om deras karriärutveckling och rörlighet i hela Europa och det europeiska öppna forskningsmolnet ger sömlös tillgång till data av hög kvalitet och digitala tjänster samtidigt som det stöder samarbete över gränser och discipliner.
5. Under 2021 enades medlemsstaterna och kommissionen om en ny vision och politisk ram för det europeiska forskningsområdet, som beskrivs i pakten för forskning och innovation¹ och i rådets slutsatser om den framtida styrningen av det europeiska forskningsområdet². I den långsiktiga visionen fastställs de gemensamma värden och principer som kommer att vara vägledande för forskning och innovation samt prioriterade gemensamma åtgärder. I pakten upprepade medlemsstaterna sitt åtagande att samarbeta för att uppnå det europeiska forskningsområdets mål att främja samarbete inom och samordning av politiken för forskning och innovation samt minska fragmenteringen inom vetenskaplig forskning, teknik och innovation i Europa. I rådets slutsatser från 2024 om att främja EU:s konkurrenskraft, stärka det europeiska forskningsområdet och åtgärda dess fragmentering³ betonade medlemsstaterna också vikten av att fortsätta att bygga upp och stärka forsknings- och innovationssystemen. Dessutom upprepades behovet av bättre samordning och anpassning mellan planering och genomförande av politik på EU-nivå och nationell nivå.

¹ Rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa, EUT L 431, 2.12.2021, s. 1–9.

² Dok. 14308/21.

³ Dok. 16179/24.

6. Den första politiska agendan för 2022–2024 skapade en stabil grund för att uppnå målen för det europeiska forskningsområdet. Den omsatte de prioriterade områdena inom ramen för pakten för forskning och innovation i en rad konkreta åtgärder. Tillsammans genomförde kommissionen, medlemsstaterna, länder som är associerade till Horisont Europa och berörda parter på EU-nivå 17 åtgärder. Som en del av den nya styrningen spelar det europeiska forskningsområdets forum och dess undergrupper en viktig roll när det gäller genomförandet av det europeiska forskningsområdet och dess åtgärder. De tillhandahåller en effektiv ram för ett inkluderande och deltagandebaserat samarbete mellan kommissionen, medlemsstaterna, associerade länder och berörda parter. Detta främjar innovativa strategier och ett delat egenansvar för politiken för att stärka Europas forsknings- och innovationsekosystem. I egenskap av gemensam rådgivande kommitté för strategisk politik på hög nivå ger kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation⁴ rådgivning i ett tidigt skede till rådet, kommissionen, och medlemsstaterna i strategiska politiska frågor på forsknings- och innovationsområdet, bland annat vad gäller strategisk politisk inriktning och framtida trender som kräver en förfining av politiken för forskning och innovation på EU-nivå samt på nationell och regional nivå, inbegripet unionens nuvarande och nästa ramprogram för forskning och innovation och andra relevanta forsknings- och innovationsdrivna unionsinitiativ.

⁴ Rådets beslut (EU) 2021/2241 av den 13 december 2021 om sammansättningen av och mandatet för kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation, EUT L 450, 16.12.2021, s. 143–147.

7. Kommissionen belyste framstegen med den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024 och den nya styrningen i meddelandet om genomförande av det europeiska forskningsområdet från 2024⁵. Till framstegen när det gäller att tillgodose en rad forsknings- och innovationsbehov i hela Europa inom ramen för den första politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024 hör bland annat 1) inrättandet av koalitionen för forskningsbedömning, 2) offentliggörandet av uppförandekoden *Zero-tolerance code of conduct – Counteracting gender-based violence, including sexual harassment, in the EU research and innovation system*, 3) det framgångsrika genomförandet av den allra första multilaterala dialogen om principer och värden för internationellt samarbete inom forskning och innovation samt antagandet av ett ministeruttalande, 4) skapandet av en europeisk ram för att locka och behålla talanger inom forskning, innovation och företagande i Europa samt inrättandet av observationsgruppen för forsknings- och innovationskarriärer, 5) främjandet av omställningen till grön energi genom genomförandet av det europeiska forskningsområdets pilotprojekt om förnybar vätgas, 6) stärkandet och erkännandet av vikten av forskningsförvaltningskapacitet och 7) utarbetandet av en ny ram för övervakning och utvärdering av det europeiska forskningsområdet.

⁵ COM (2024) 490.

8. Den andra politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027 bygger på denna strategi och är utformad för att bidra till att stärka de nationella forsknings- och innovationssystemen och hantera de komplexa globala utmaningar som Europa står inför. På grundval av de prioriterade områdena för gemensamma åtgärder inom ramen för pakten för forskning och innovation och resultaten av genomförandet av den första politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024 fastställs i den andra politiska agendan elva långsiktiga strukturella strategier och åtta konkreta åtgärder, enligt definitionen i punkt 1 i den här rekommendationen. Dessa är resultatet av en omfattande process för gemensamt skapande inom det europeiska forskningsområdets forum som har varit inriktad på de strukturella strategiernas och konkreta åtgärdernas innehåll. Kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation har bidragit genom att i ett tidigt skede ge strategisk rådgivning i fråga om behovet av en politisk beskrivning av det europeiska forskningsområdet, om strukturen för den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027, om säkerställandet av ett åtagande från åtminstone hälften av medlemsstaterna för genomförandet av agendan och om behovet av att bättre informera om dess ambitioner, mål och prioriteringar. Målet är att inleda genomförandet av agendan under 2025. Den politiska agendan för 2025–2027 ger kontinuitet i den pågående politiken inom ramen för den första agendan, berör det europeiska forskningsområdets centrala långsiktiga mål och har den flexibilitet som krävs för att tillgodose nya strategiska behov. Den bör öka synligheten av och medvetenheten om det europeiska forskningsområdet, dess mål och dess åtgärder.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE:

1. Medlemsstaterna antar den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027, som omfattar elva strukturella strategier samt åtta åtgärder. De strukturella strategierna för det europeiska forskningsområdet inbegriper mer långsiktig verksamhet som ingår i politiken och FoU-systemen på nationell och europeisk nivå och som kräver insatser som sträcker sig längre än den politiska agendans treårsperiod. Strategierna omfattar en treårig arbetsplan för att säkerställa genomförandet av åtgärder för att uppnå de förväntade mer långsiktiga effekterna. Åtgärderna för det europeiska forskningsområdet är konkreta, politiskt styrda och målinriktade för att ge EU, medlemsstaterna, de associerade länderna och berörda parter ett betydande mervärde. Åtgärderna ska slutföras inom den treåriga politiska agendan. Alla förslag till strukturella strategier och konkreta åtgärder för 2025–2027 beskrivs närmare i bilagan.

2. Medlemsstaterna genomför, frivilligt och på grundval av principen om variabel geometri, de strukturella strategierna samt åtgärderna i den politiska agendan för 2025–2027 tillsammans med kommissionen och, när så är lämpligt, i samordning med de associerade länderna och de berörda parterna, i enlighet med de fyra prioriterade områden för gemensamma åtgärder som fastställts i pakten för forskning och innovation. Dessa strukturella strategier samt åtgärder är inriktade på att i) tillföra ett tydligt mervärde på nationell nivå och EU-nivå, ii) få ett genomslag genom att inom tre år uppnå specifika och konkreta resultat, iii) bygga vidare på ett ständigt gemensamt skapande mellan medlemsstaterna, kommissionen och, när så är lämpligt, associerade länder och berörda parter, iv) vara fristående med en kärnverksamhet och v) genomföras frivilligt och med variabel geometri, vilket möjliggör flexibilitet vad gäller i vilken utsträckning länderna kan delta. Det bör säkerställas att åtminstone hälften av medlemsstaterna deltar för genomförandet av de strukturella strategierna samt åtgärderna.
3. De strukturella strategierna samt åtgärderna förtecknas efter prioriterade områden enligt pakten för forskning och innovation i Europa, och omfattar följande:

PRIORITERAT OMRÅDE 1: EN FÖRDJUPAD, VERKLIGT FUNGERANDE INRE MARKNAD FÖR KUNSKAP

En effektiv, ändamålsenlig och väl fungerande inre marknad för kunskap, som bygger på fri rörlighet för forskare, kunskap och data, samt kompetenscirkulation är avgörande för att bygga upp ett effektivare och mer inkluderande europeiskt forsknings- och innovationssystem. Den inre marknaden säkerställer att insatser och investeringar används effektivt och skapar den kritiska massa som krävs för att vara effektiv. För att främja EU:s konkurrenskraft är det viktigt att stärka EU:s internationella ställning och vetenskapliga ledarskap genom att bedriva banbrytande forskning och innovation i hela FoI-kedjan, inbegripet grundforskning och tillämpad forskning, och genom att göra EU mer lockande för globala talanger, behålla talanger inom EU och åtgärda det europeiska forskningsområdets fragmentering.

Kommissionen och medlemsstaterna, i samordning med associerade länder och berörda parter när så är lämpligt, kommer att fortsätta att arbeta med denna prioritering genom följande strukturella strategier för det europeiska forskningsområdet:

- Möjliggöra öppen vetenskap genom delning och återanvändning av data, bland annat genom det europeiska öppna forskningsmolnet.
- Stärka hållbarheten, tillgängligheten och resiliensen hos forskningsinfrastrukturen inom det europeiska forskningsområdet.
- Stärka jämställdheten och inkluderingen i det europeiska forskningsområdet, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv.
- Göra forskarkarriärer mer attraktiva och hållbara samt stödja rörligheten.
- Reformera forskningsbedömningen.
- Utöka kapaciteten och verksamheten för kunskapsutnyttjande.
- Genomföra den globala strategin för forskning och innovation.

Följande åtgärder för det europeiska forskningsområdet föreslås för de kommande tre åren:

- Tillämpa rättvisa inom öppen vetenskap.
- Främja det europeiska ekosystemet för vetenskap för politik.
- Underlätta och påskynda en ansvarsfull användning av AI inom vetenskapen i EU.
- Öka forskningssäkerheten.

PRIORITERAT OMRÅDE 2: TILLSAMMANS TA ITU MED DEN GRÖNA OCH DEN DIGITALA OMSTÄLLNINGEN OCH ANDRA UTMANINGAR SOM PÅVERKAR SAMHÄLLET OCH ÖKA SAMHÄLLETS DELTAGANDE I DET EUROPEISKA FORSKNINGSMRÅDET

För att det europeiska forskningsområdet ska kunna göra sin del för att öka konkurrenskraften, förbättra livskvaliteten för människor i EU och ta itu med samhällsutmaningar, såsom den gröna och den digitala omställningen, bör det skapa synergier med andra politikområden för att utveckla helhetsstrategier. Investeringar i forskning och innovation bör ge värdefulla resultat som används och sprids av marknaden, och bör stärka de vetenskapliga framstegen och effekterna när det gäller att tillgodose samhällets behov.

Följande strukturella strategier för det europeiska forskningsområdet har fastställts som viktigast för att ta itu med detta prioriterade område:

- Göra den strategiska EU-planen för energiteknik till en viktig tematisk komponent av det europeiska forskningsområdet.
- Förbättra kopplingen mellan forskning och innovation och högre utbildning inom det europeiska forskningsområdet och frigöra de europeiska forsknings-innovationsekosystemens fulla potential.
- Öka förtroendet för vetenskapen genom att främja medborgarnas deltagande och engagemang samt vetenskapskommunikation.

Följande åtgärder för det europeiska forskningsområdet föreslås för de kommande tre åren:

- Påskynda investeringar i forskning och innovation för Europas industriella omställning och konkurrenskraftiga hållbarhet.
- Påskynda nya metoder för att främja biomedicinsk forskning samt testning av läkemedel och medicintekniska produkter.
- Utarbeta en enhetlig och samordnad ram för en europeisk strategi för integritet och etik inom forskning och innovation mot bakgrund av nya utmaningar.

PRIORITERAT OMRÅDE 3: ÖKA TILLGÅNGEN TILL SPETSKOMPETENS INOM FORSKNING OCH INNOVATION I HELA UNIONEN OCH FÖRBÄTTRA SAMMANLÄNKNINGARNA MELLAN INNOVATIONSEKOSYSTEM I HELA UNIONEN

Spetskompetensen inom forskning sträcker sig över hela Europa, i alla åldrar samt inom alla discipliner och sektorer. Dess fulla potential har ännu inte frigjorts på grund av betydande skillnader i möjligheter för forskare och innovatörer inom det europeiska forskningsområdet.

Följande strukturella strategi för det europeiska forskningsområdet har fastställts som viktigast för att ta itu med detta prioriterade område:

- Förbättra EU:s tillgång till spetskompetens.

Följande åtgärd för det europeiska forskningsområdet föreslås för de kommande tre åren:

- Stärka forskning och utveckling: en ny era inom forskningsförvaltning.

PRIORITERAT OMRÅDE 4: FRÄMJA SAMORDNADE INVESTERINGAR OCH REFORMER INOM FORSKNING OCH INNOVATION

Mot bakgrund av EU:s inriktning på nyckelområden för framtida konkurrenskraft, hållbarhet och välbefinnande skulle det vara kontraproduktivt att dubblera, ersätta eller fragmentera investeringar och initiativ inom forskning och innovation. Transnationellt samarbete ökar effektiviteten genom att samla resurser för att uppnå en kritisk massa och öka kunskapsspridningseffekterna för att främja forskning och innovation. För att se till att dessa investeringar är effektiva och verkningsfulla kommer det också att krävas att man i vissa fall utformar, genomför och övervakar strukture reformer i nationella system för forskning och utveckling. Syftet med dessa reformer är att öka den vetenskapliga spetskompetensen, skapa en kultur där man utnyttjar forskningsresultat, stärka kopplingarna mellan vetenskapen och näringslivet och rikta strategier för att stödja företagsinnovation på ett bättre sätt.

Inga särskilda strukturella strategier eller åtgärder för det europeiska forskningsområdet föreslås inom ramen för detta mål. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna är dock fortfarande fast beslutna att bedriva ett nära samarbete med hjälp av en rad befintliga instrument. Närmare bestämt förväntas genomförandet av åtgärderna för forskning och innovation inom ramen för EU:s facilitet för återhämtning och resiliens öka den nationella forsknings- och innovationskapaciteten, särskilt i länder som fortfarande släpar efter.

Genom den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken utför Europeiska kommissionen en djupgående analys av de nationella FoI-systemen och utfärdar landsspecifika rekommendationer om hur varje land kan stärka sin innovationspotential. Kommissionen övervakar därefter medlemsstaternas politiska åtgärder för att bedöma framstegen med att överbrygga de konstaterade bristerna inom forskning och innovation. För att stödja deras ansträngningar att förbättra sina FoI-system genom reformer kan medlemsstaterna och, när så är lämpligt, associerade länder få expertstöd inom ramen för Horisont Europas enhet för politiskt stöd, ett instrument som har visat sig vara mycket framgångsrikt när det gäller att förbättra beslutsfattandet och fastställa reformvägar, och den bilaterala förstärkta politiska dialogen med medlemsstaterna och, när så är lämpligt, associerade länder om gemensamt överenskomna FoI-ämnen.

4. Den fastställda samarbetsramen i kommittén för det europeiska forskningsområdet, som ger tydliga strategiska råd och riktlinjer på forsknings- och innovationsområdet, och i det europeiska forskningsområdets forum, som ansvarar för att förbättra samordningen för att uppnå ett effektivt genomförande av den politiska agendan, bör upprätthållas som en central mekanism för styrningen av det europeiska forskningsområdet. Genomförandet av nästa politiska agenda för det europeiska forskningsområdet 2025–2027 bör förbli en inkluderande och öppen strävan på alla förvaltningsnivåer för att främja gemensamt skapande av och egenansvar för agendan. Det europeiska forskningsområdets forum bör fortsätta att identifiera nya utmaningar, utöver verksamheterna inom ramen för agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027, som kräver samarbete mellan länder och omfattas av pakten för forskning och innovation, såsom en uppföljning av friheten för vetenskaplig forskning och stärkande av Europas vetenskapliga ledarskap.

5. Medlemsstaterna bör genomföra de strukturella strategierna samt åtgärderna för det europeiska forskningsområdet på frivillig basis, på grundval av principen om variabel geometri och i enlighet med punkt 2 i denna rekommendation. Medlemsstaterna rekommenderas att involvera sina regioner och sina nationella berörda parter för att stödja genomförandet av den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027. Ett samordnat genomförande bör säkerställa ett aktivt och brett deltagande av berörda parter på EU-nivå över hela spektrumet, från forskning till innovation och marknadsspridning. Kategorierna av berörda parter inom det europeiska forskningsområdets forum bör ses över för att undersöka hur de olika intressena kan representeras på ett optimalt sätt, särskilt den privata sektorn och det civila samhället.
6. Medlemsstaterna och Europeiska kommissionen bör fortsätta att stödja ett fullständigt deltagande av länder som är associerade till Horisont Europa och paraplyorganisationer för berörda parter på EU-nivå i genomförandet av den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027.
7. Investeringarna i forskning och innovation i EU lever inte upp till ambitionsnivån, och ligger fortfarande under investeringsnivån hos många av EU:s globala konkurrenter. För närvarande spenderar EU omkring 2,3 % av sin BNP på forskning och utveckling, vilket är långt under det mål på 3 % som fastställdes 2002 i Barcelonaförklaringen. För att möta den mångfasetterade utmaningen att nå målet på 3 % av BNP krävs förnyade politiska åtaganden för att främja offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling inom ramen för tillgängliga medel. Ytterligare reformer behövs också för att förbättra de nationella forsknings- och innovationsekosystemen och maximera effekterna av ökade investeringar i forskning och innovation. Utöver det prioriterade området ”Främja samordnade investeringar och reformer inom forskning och innovation” inom ramen för pakten för forskning och innovation bör medlemsstaterna och kommissionen fortsätta sina ansträngningar i denna riktning.

8. Europeiska kommissionen bör fortsätta att genomföra den övervakningsmekanism för det europeiska forskningsområdet som beskrivs översiktligt i pakten för forskning och innovation i Europa och beskrivs närmare i ramverket för den framtida övervakningsmekanismen för det europeiska forskningsområdet (*Framework for the future ERA monitoring mechanism*), som kommissionen lade fram för rådet den 10 juni 2022⁶. Övervakningsmekanismen för det europeiska forskningsområdet kommer att användas för att bedöma framstegen med prioriteringarna för det europeiska forskningsområdet, enligt definitionen i pakten för forskning och innovation. Övervakningsmekanismen bör bestå av
1. en resultattavla för det europeiska forskningsområdet för att övervaka framstegen mot målen för det europeiska forskningsområdet både på EU-nivå och på nationell nivå, vilken ska uppdateras regelbundet,
 2. en övervakningsrapport vart tredje år om det europeiska forskningsområdet från kommissionen till rådet för att granska genomförandet av den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet,
 3. landsrapporter vart tredje år om det europeiska forskningsområdet för att granska ländernas framsteg med genomförandet av den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet, så att medlemsstaterna inte belastas ytterligare.

Medlemsstaterna bör fortsätta att utbyta information om det europeiska forskningsområdet, särskilt genom att tillhandahålla data och information via den politiska plattformen för det europeiska forskningsområdet. Medlemsstaterna bör även främja genomförandet av de strukturella strategier och åtgärder samt de resultat för det europeiska forskningsområdet som är relevanta i sina länder, med hjälp av det stöd som finns tillgängligt.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande

⁶ Dok. 9578/22.

BILAGA

Detaljerad förklaring av strukturella strategier samt åtgärder för det europeiska forskningsområdet

Förslagen till strukturella strategier samt åtgärder för det europeiska forskningsområdet beskrivs närmare i följande ordning. I den mån *dessa strategier och åtgärder leder till krav på finansiering från EU:s budget är finansieringen begränsad till tillgängliga medel inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027.*

Strukturella strategier för det europeiska forskningsområdet

- Möjliggöra öppen vetenskap genom delning och återanvändning av data, bland annat genom det europeiska öppna forskningsmolnet.
- Stärka hållbarheten, tillgängligheten och resiliensen hos forskningsinfrastrukturen inom det europeiska forskningsområdet.
- Stärka jämställdheten och inkluderingen i det europeiska forskningsområdet, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv.
- Göra forskarkarriärer mer attraktiva och hållbara samt stödja rörligheten
- Reformera forskningsbedömningen.
- Utöka kapaciteten och verksamheten för kunskapsutnyttjande.
- Genomföra den globala strategin för forskning och innovation.
- Göra den strategiska EU-planen för energiteknik till en viktig tematisk komponent av det europeiska forskningsområdet.
- Förbättra kopplingen mellan forskning och innovation och högre utbildning inom det europeiska forskningsområdet och frigöra de europeiska forsknings- och innovationsekosystemens fulla potential

- Öka förtroendet för vetenskapen genom att främja medborgarnas deltagande och engagemang samt vetenskapskommunikation.
- Förbättra EU:s tillgång till spetskompetens.

Åtgärder för det europeiska forskningsområdet

- Tillämpa rättvisa inom öppen vetenskap.
- Främja det europeiska ekosystemet för vetenskap för politik.
- Underlätta och påskynda en ansvarsfull användning av AI inom vetenskapen i EU.
- Öka forskningssäkerheten.
- Påskynda investeringar i forskning och innovation för Europas industriella omställning och konkurrenskraftiga hållbarhet.
- Påskynda nya metoder för att främja biomedicinsk forskning samt testning av läkemedel och medicintekniska produkter.
- Utarbeta en enhetlig och samordnad ram för en europeisk strategi för integritet och etik inom forskning och innovation mot bakgrund av nya utmaningar.
- Stärka forskning och utveckling: en ny era inom forskningsförvaltning.

Strukturella strategier för det europeiska forskningsområdet

1. MÖJLIGGÖRA ÖPPEN VETENSKAP GENOM DELNING OCH ÅTERANVÄNDNING AV DATA, BLAND ANNAT GENOM DET EUROPEISKA ÖPPNA FORSKNINGSMOLNET

Mål

- Metoder för och färdigheter inom öppen vetenskap belönas och undervisas och har blivit ”det nya normala”.

- Standarder, verktyg och tjänster gör det möjligt för forskare att hitta, få tillgång till, återanvända och kombinera resultat.
- En federerad gemenskapsdriven infrastruktur som möjliggör öppen delning av vetenskapliga resultat tas i bruk och upprätthålls.
- EU leder utvecklingen mot ett nät av Fair-forskningsdata⁷ med etablerade kopplingar till andra dataområden.
- Forskare får bättre rättsliga villkor och resurser för att få tillgång till och återanvända offentligt finansierade forskningsresultat och använda publikationer och data för vetenskapliga ändamål.

Beskrivning

Denna strukturpolitiska strategi syftar till att åstadkomma en stegvis förändring för alla forskarsamhällen och all forskningsinfrastruktur i Europa. Målet är att skapa en bättre rättslig ram på EU-nivå för öppen delning, sömlös tillgång och tillförlitlig återanvändning av forskningsdata och andra digitala forskningsobjekt som används och produceras under forskningscykeln. Exempel på verksamheter:

- Främja användningen av EU-noden för det europeiska öppna forskningsmolnet inom det europeiska forskarsamhället.
- Stödja utvidgningen av det europeiska öppna forskningsmolnets federation med flera noder och säkerställa dess skalbarhet genom gemensamma standarder och användningspolicyer inom ramen för det europeiska öppna forskningsmolnets federation, från och med 2025.
- Genomföra ytterligare samråd med berörda parter och samla in mer bevis om identifierade politiska alternativ för att göra EU:s lagstiftning och regelverk om upphovsrätt och data lämpliga för forskning.
- Utvidga övervakningsramen för det europeiska öppna forskningsmolnet med de senaste metoderna för att bedöma effekterna av relaterade strategier och rutiner.

⁷ Fair = sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara data.

Förväntade resultat

- Utveckla en federation för det europeiska öppna forskningsmolnet med högt värde och öka dess användning.
- Öka mängden och produktiviteten hos Fair-forskningsdata i Europa.
- Identifiera områden för åtgärder och andra initiativ för att möjliggöra en EU-ram för upphovsrätt och data som lämpar sig för forskning.
- Bedöma effekterna av strategier och rutiner för öppen vetenskap på grundval av en underrättelseplattform för öppen vetenskapspolitik.

2. STÄRKA HÅLLBARHETEN, TILLGÄNGLIGHETEN OCH RESILIENSEN HOS FORSKNINGSFRASTRUKTUREN INOM DET EUROPEISKA FORSKNINGSSOMRÅDET

Mål

- Stärkta forskningsinfrastrukturtjänster som är bättre anpassade till användarnas behov mot bakgrund av aktuella och framväxande vetenskapliga, tekniska och innovationsrelaterade utmaningar och EU:s politiska prioriteringar.
- Stärkta europeiska forsknings- och innovationsekosystem, bland annat genom konsolidering av befintlig forskning och innovation (FoI) och identifiering av nya FoI-projekt som fyller luckor.
- Skapa mer integrerade och hållbara program för att förbättra tillgången till FoI och relaterade tjänster, särskilt för forskare och innovatörer från det europeiska forskningsområdet.
- Ökad inverkan på forskningen och samhället och fördjupat samarbete med näringslivet.
- Skapa bättre kopplingar och, när så är lämpligt, interoperabilitet mellan olika typer av infrastruktur (FoI, teknikinfrastruktur, e-infrastruktur, datainfrastruktur).
- Uppmuntra större deltagande av berörda parter i FoI-verksamhet.

Beskrivning

Denna strukturella strategi säkerställer öppenhet, tillgänglighet och säkerhet för hållbar FoI i världsklass för forskare och innovatörer i hela det europeiska forskningsområdet samt vidareutvecklar och konsoliderar FoI, dess integrerande funktion i FoI-ekosystemet och dess potential att gripa sig an EU:s prioriteringar. En långsiktig strategi kommer att effektivisera FoI-landskapet samt identifiera och prioritera de FoI-tjänster och den FoI-teknik som behövs för att stärka EU:s konkurrenskraft inom vetenskap och teknik, dess strategiska oberoende och dess förmåga att lösa samhällsutmaningar.

- Utarbeta en långsiktig FoI-strategi.
- Utföra en tydlig övervakning av resultaten av olika typer av FoI.
- Genomföra en tydlig analys av det ekonomiska stödet till FoI.
- Genomföra en strategisk analys av FoI-landskapet i Europa.

Förväntade resultat

- **Från långsiktiga och återkommande verksamheter:** 1) En långsiktig EU-strategi för forskningsinfrastruktur, inbegripet ett nytt, strategiskt tillvägagångssätt för EU-stöd till forskningsinfrastruktur, 2) en Esfri-färdplan (Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur) för 2026 och viktiga inslag för 2028 års landskapsanalys, 3) övervakning av Esfris riktmärken, 4) deltagande av berörda parter (evenemangs-/verksamhetsrapporter).
- **Från kortsiktiga verksamheter, rapporter med rekommendationer om:**
1) finansiering, inbegripet synergier med nationell och regional finansiering samt finansiering från EU och andra källor, 2) internationellt samarbete, med beaktande av forskningssäkerheten, 3) en konsekvensbedömning av Esfri, 4) resiliens hos och miljöanpassning av europeisk forskningsinfrastruktur, 5) ytterligare förstärkning av konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur som en del av FoI-ekosystemet.

3. STÄRKA JÄMSTÄLLDHETEN OCH INKLUDERINGEN I DET EUROPEISKA FORSKNINGSOMRÅDET, SÄRSKILT UR ETT INTERSEKTIONELLT PERSPEKTIV

Mål

- Fördjupa den politiska dialogen och samordningen av politik och åtgärder mellan medlemsstaterna och, när så är lämpligt, associerade länder och berörda parter, för jämställdhet och inkludering inom FoI, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv, inbegripet institutionella/strukturella förändringar genom inkluderande jämställdhetsplaner och integrering av jämställdhetsaspekten i FoI-innehåll samt genom att sätta stopp för det könsrelaterade våldet och utveckla jämställdhetsbudgetering.
- Främja jämställdhet och inkludering inom FoI, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv, genom att öka användningen av och förfina befintliga rekommendationer och verktyg.
- Förbättra datainsamlingen, övervakningen och utvärderingen avseende jämställdhet och inkludering inom FoI, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv, för att identifiera såväl framgångsrika metoder som utmaningar och eventuella brister som ska åtgärdas genom framtida strategier och åtgärder.
- Minska de geografiska skillnaderna när det gäller arbetet för jämställdhet och inkludering, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv, bland medlemsstaterna och, när så är lämpligt, associerade länder.
- Uppnå ett högre deltagande av kvinnor och underrepresenterade forskare, förbättra arbetsvillkoren (och studievillkoren) genom att säkerställa jämställdhet, jämnare könsfördelning, lika möjligheter och inkludering för forskare från alla miljöer, inbegripet underrepresenterade och marginaliserade grupper, rättvisare rekrytering, befordran och budgettilldelning, tillgång till åtgärder för balans mellan arbete och privatliv, säkrare miljöer utan könsrelaterat våld, bättre könsfördelning i beslutsfattande positioner samt opartiska FoI-resultat av högre kvalitet.

Beskrivning

Denna strukturella strategi kommer att förbättra forskningens och innovationens kvalitet och samhällsrelevans, hjälpa till att locka mer diversifierade talanger till Europas FoI-system och få dem att stanna kvar samt bidra till att säkerställa att alla kan maximera sin potential, och därigenom visa att EU fortsatt är ledande på internationell nivå när det gäller att säkerställa jämställdhet inom FoI, särskilt ur ett intersektionellt perspektiv.

Förväntade resultat

- Utforma en övervaknings- och utvärderingsstrategi för ett effektivt genomförande av inkluderande jämställdhetsplaner.
- Utarbeta riktlinjer för att tillämpa ett intersektionellt perspektiv i FoI-politiken, bland annat vid insamling, urval och analys av indikatorer.
- Utforma en övervaknings- och utvärderingsstrategi för att öka integreringen av jämställdhetsaspekten i FoI-innehåll.
- En förbättrad mekanism för jämställdhetsintegrering för synergier med andra åtgärder för det europeiska forskningsområdet på EU-nivå och nationell nivå.
- Genomföra den uppförandekod mot könsrelaterat våld inom FoI som utarbetats genom åtgärd 5 i den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024.
- Utarbeta principer för jämställdhetsbudgetering och spårning av utgifter inom FoI.

4. GÖRA FORSKARKARRIÄRER MER ATTRAKTIVA OCH HÅLLBARA SAMT STÖDJA RÖRLIGHETEN

Mål

- Främja erkännandet av forskaryrken och göra forskarkarriärer i olika sektorer och medlemsstater mer kompatibla och likvärdiga med varandra, i enlighet med rådets rekommendation om en europeisk ram för att locka och behålla talanger inom forskning, innovation och företagande i Europa.
- Förbättra rekryteringen och arbetsvillkoren, inbegripet aspekter som rör öppen, transparent och meritbaserad rekrytering.
- Stärka forskarnas färdigheter för att främja sektorsövergripande och tvärvetenskapliga karriärer.
- Stödja karriärutveckling och utforma nya investeringsvägar för att minska otryggheten och bredda karriärmöjligheterna.
- Arbeta för en mer balanserad rörlighet för talanger, inbegripet mellan sektorer.
- Säkerställa ändamålsenliga och tillförlitliga data från observationsgruppen för forsknings- och innovationskarriärer.
- Skapa synergier med andra politiska åtgärder i samband med det europeiska forskningsområdet och relevanta aktuella och framtida EU-initiativ, särskilt de som stöder forskarnas rörlighet inom Europa, såsom kommissionens paket om rörlighet för kompetens och talanger.

Beskrivning

Denna strukturella strategi syftar till att göra forskarkarriärer i Europa mer attraktiva och hållbara genom att stödja EU:s, medlemsstaternas och vid behov de associerade ländernas och de berörda parternas gemensamma genomförande av alla åtgärder som härrör från åtgärd 4 i den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024 samt genom att övervaka resultaten av genomförandet av dessa initiativ och reformer på fältet. Åtgärden kommer att omfatta utbyte av god praxis, utarbetande av riktlinjer och rekommendationer samt bidrag till konsolideringen av observationsgruppen för forsknings- och innovationskarriärer.

Förväntade resultat

- Gemensamt utarbetade riktlinjer för genomförandet av rådets rekommendation om en europeisk ram för att locka och behålla talanger inom forskning, innovation och företagande i Europa, för arbetstillfällen av högre kvalitet och en bättre fungerande arbetsmarknad för forskare.
- En praktikgemenskap för att utbyta erfarenheter och stärka forskarkarriärer på EU-nivå samt på nationell och regional nivå och organisationsnivå.
- En konsoliderad observationsgrupp för forsknings- och innovationskarriärer med deltagande av relevanta aktörer utanför FoI-samfundet samt gemensamt undanröjande av luckor.
- Rekommendationer för bättre karriärutveckling, inklusive europeiska modeller för fasta tjänster och tillhörande bedömnings- och finansieringsmekanismer.
- Gemensamt skapade investeringsvägar, med samarbete och samordning samt gemensam utformning av initiativ för att minska otryggheten och underlätta karriärvägar till icke-akademiska forskarkarriärer.

5. REFORMERA FORSKNINGSBEDÖMNINGEN

Mål

- Genomföra institutionella förändringar för att förbättra forskningsbedömningen.
- Mäta framstegen med reformerna av forskningsbedömningen.
- Öka kunskapen och medvetenheten om reformerna.
- Identifiera brister i reformerna, eventuella begränsande eller blockerande faktorer och ytterligare åtgärder som krävs.
- I förlängningen bidra till att förbättra forskningens kvalitet, resultat och genomslag och därmed göra forskarkarriärer mer attraktiva.

Beskrivning

Det sätt på vilket forskningsprojekt, forskare, forskningsenheter och forskningsinstitut för närvarande bedöms baseras fortfarande i hög grad på en begränsad uppsättning forskningsresultat och forskningsverksamheter, främst publikationer, och domineras av viss olämplig användning av flera indikatorer och metoder som mäter forskningens kvalitet, resultat och genomslag.

- Identifiera och sprida god praxis, verktygslådor och rekommendationer för forskningsbedömning.
- Anordna internationella dialoger, spridningsevenemang och evenemang för ömsesidigt lärande av kommissionen, koalitionen för forskningsbedömning och medlemsstaterna.
- Genomföra reformer av forskningsbedömningen vid forskningsinstitut.
- Genomföra en studie för att identifiera ändringar av nationella ramar, ändringar genomförda av forskningsinstitut och de ändringar som förväntas i samband med handlingsplanerna från undertecknarna av avtalet om reform av forskningsbedömningen.
- Fortsatt nationell dialog mellan nationella myndigheter och forskningsorganisationer.

Förväntade resultat

- Kunskap och medvetenhet om samt deltagande i metoder och reformer för forskningsbedömning från koalitionen för forskningsbedömning, forskningsorganisationer (däribland organisationer som bedriver, finansierar och bedömer forskning), nationella myndigheter och EU:s institutioner.
- Stödja, kartlägga och analysera ändringar av nationella ramar och hos enskilda forskningsinstitut.
- Identifiering av eventuella återstående brister i reformerna och eventuella åtgärder som fortfarande behövs på alla nivåer (institutionell och nationell nivå samt EU-nivå).

6. UTÖKA KAPACITETEN OCH VERKSAMHETEN FÖR KUNSKAPSUTNYTTJANDE

Mål

- Stärka utnyttjandet och spridningen av kunskaper, färdigheter och yrkesmässigt stöd.
- Förbättra tillgången till och användningen av immateriella tillgångar och data från forskning och innovation.
- Befästa en kultur av kunskapsutnyttjande.

Beskrivning

EU står inför utmaningar när det gäller att omsätta forsknings- och innovationsresultat i samhällelig användning och ekonomiskt värde samt behålla värdet inom EU, vilket är avgörande för den inre marknadens funktion. Denna strukturella strategi syftar till att förena det europeiska kunskapslandskapet genom att

- bygga upp intermediärernas kapacitet för att stärka kopplingarna mellan den akademiska världen, näringslivet och offentliga myndigheter,
- förbättra tillgången till och skyddet av immateriella tillgångar, särskilt genom ansvarsfull licensiering och en strategi för gemensam dataförvaltning,
- stärka kapaciteten och kompetensen hos forsknings- och innovationsaktörer, inbegripet forsknings- och finansieringsorganisationer,
- öka användningen av resultaten från tvärvetenskaplig forskning, inbegripet inom samhällsvetenskap, konst och humaniora,
- förbättra ramverket för mätning för att beräkna det bredare samhälleliga värde som skapats.

Förväntade resultat

- Ett europeiskt system för ansvarsfulla licensieringsprinciper och en strategi för gemensam dataförvaltning för att underlätta ett större sektorsövergripande samarbete och gynna både företag och samhället, med beaktande av forskningssäkerheten.
- Lärandelaboratorier för värdeskapande för att utveckla färdigheter inom kunskapsutnyttjande och entreprenörskap genom riktad utbildning, peer learning och kontakter med förebilder.
- Politisk vägledning om att öka och påskynda utnyttjandet av tvärvetenskapliga FoI-resultat inom det europeiska forskningsområdet, på grundval av en bakgrundsstudie från kommissionen och arbetet med att skapa en särskild gemenskap.
- Ett omfattande ramverk för mätning som omfattar det breda spektrumet av verksamheter för kunskapsutnyttjande för att övervaka det europeiska forskningsområdets resultat på detta område.

7. GENOMFÖRA DEN GLOBALA STRATEGIN FÖR FORSKNING OCH INNOVATION

Mål

- Garanterar att den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027 omfattar en internationell dimension, som en övergripande, långsiktig och grundläggande egenskap hos FoI-ekosystemet.
- Förbättra samverkan mellan vetenskap, politik och diplomati.
- Ta itu med globala utmaningar och samtidigt skydda unionens, dess medlemsstaters och, vid behov, de associerade ländernas strategiska intressen, värden och principer.
- Främja lika villkor på EU-nivå inom det internationella FoI-samarbetet.
- Fördjupa kunskaperna om bilateralt samarbete som leds av medlemsstater och, eventuellt, associerade länder med länder utanför EU.

Beskrivning

Mot bakgrund av de grundläggande förändringarna av den geopolitiska, vetenskapliga och tekniska miljön bör EU bli mer strategiskt när det gäller att utnyttja potentialen hos det internationella samarbetet inom forskning och innovation och när det gäller att främja gemensamma EU-principer och EU-värden.

Denna strukturella strategi kommer att drivas genom verksamheter och diskussioner av den ständiga undergruppen för den globala strategin för forskning och innovation inom ramen för det europeiska forskningsområdets forum:

- Återkommande kartläggning av bi- och multilateralt vetenskapligt samarbete mellan medlemsstaterna och, när så är lämpligt, de associerade länderna och berörda parter.
- Främja synergier med andra EU-program och EU-initiativ såsom Global Gateway.
- Samordna och anpassa åtgärderna till andra åtgärder för det europeiska forskningsområdet, t.ex. den föreslagna åtgärden om forskningssäkerhet.
- Tillhandahålla återkoppling och vägledning om hur den internationella dimensionen av nästa ramprogram kan stärkas.

Förväntade resultat

- En europeisk ram för vetenskaplig diplomati (2025).
- En färdplan för multilateral dialog om värden och principer för internationellt samarbete inom FoI (2025).
- Nya pilotinitiativ inom ramen för Team Europe-strategin, inklusive Latinamerika och Karibien 2025 och Indien 2026. Utöka de nuvarande Team Europe-strategierna till Afrika och Kina.
- Ett yttrande om hur internationellt FoI-samarbete med tredjeländer organiseras inom nästa ramprogram.

8. GÖRA DEN STRATEGISKA EU-PLANEN FÖR ENERGITEKNIK TILL EN VIKTIG TEMATISK KOMPONENT AV DET EUROPEISKA FORSKNINGSOMRÅDET

Mål

- Djupare förbindelser mellan FoI-samfundet och näringslivet för att stödja spridningen av innovationer inom ren energi, utan att öka den administrativa bördan.
- Utforma gemensamma strategier för övergripande frågor, bl.a. kompetensutveckling, forskning och innovation som är anpassad till samhällets behov, digitalisering samt marknadsspridning och marknadstillträde.
- Se över det nuvarande tekniska tillämpningsområdet för att vid behov föreslå ny relevant ren energiteknik.
- Förbättra samarbetet mellan de europeiska teknik- och innovationsplattformarna och de europeiska industriallianserna.

Beskrivning

Denna strukturella strategi kommer att bidra till de övergripande målen för det europeiska forskningsområdet genom att fördjupa samordningen mellan FoI-program och FoI-initiativ för ren energi på EU-nivå, nationell nivå och institutionell nivå och genom att öka samarbetet mellan aktörer i hela Europa, i syfte att bidra till de övergripande klimat- och miljömålen. Att göra den omarbetade strategiska EU-planen för energiteknik (SET-planen) till en strukturell strategi för den nya politiska agendan för det europeiska forskningsområdet kommer dessutom att vara en drivkraft för att lansera och utveckla nya viktiga initiativ och bättre koppla samman FoI-målet om ren energi med ett bredare FoI-perspektiv. I EU-strategin för solenergi fastställdes till exempel utarbetandet av en gemensam strategisk FoI-agenda för solenergi tillsammans med medlemsstaterna som en av åtgärderna. Bland de planerade åtgärderna ingår även

- inrättandet av fem övergripande arbetsgrupper för att utfärda verktyg och utarbeta rekommendationer om övergripande frågor i hela SET-planen,
- skapandet av ett arbetsflöde för vätgas för att genomföra det europeiska forskningsområdets pilotprojekt om förnybar vätgas,

- tillnärmning av FoI-prioriteringarna mellan medlemsstaterna och EU, samtidigt som gränsöverskridande europeiska forskningscentrum, universitet och gemensamma åtgärder med näringslivet främjas.

Förväntade resultat

- Anpassning av alla domän-/teknikspecifika strategiska FoI-agendor och FoI-genomförandeplaner till EU:s nya prioriteringar och utvecklingen av genomförandeplaner.
- Politiska rekommendationer för att på ett bättre sätt inkludera följande områden inom ramen för FoI på energiområdet i SET-planen: cirkularitet och materialsättning, FoI för samhällets behov, digitalisering, kompetens och marknadsspridning.
- Förbättrad övervakning av framstegen genom SET-planens informationssystem.

9. FÖRBÄTTRA KOPPLINGEN MELLAN FORSKNING OCH INNOVATION OCH HÖGRE UTBILDNING INOM DET EUROPEISKA FORSKNINGSOMRÅDET OCH FRIGÖRA DE EUROPEISKA FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSEKOSYSTEMENS FULLA POTENTIAL

Mål

- Uppnå bättre samstämmighet mellan strategier, politik, program och finansiering för FoI och högre utbildning. Närmare samarbete och dialog mellan dessa två områden på EU-nivå samt på nationell, regional och institutionell nivå.
- Uppnå starkare och mer sammanlänkade regionala FoI-system och minska innovationsklyftan i EU.
- Förbättra kunskap, indikatorer och verktyg för att genomföra heltäckande sektorsövergripande strategier och anpassa innovationen till bredare samhällsmål.
- Ökad medvetenhet om och förbättrad komplementaritet mellan forskning och utbildning.

- Minska fragmenteringen och den regionala klyftan inom EU:s FoI-landskap.
- Stärka samarbetet mellan den akademiska världen och offentliga och privata enheter.

Beskrivning

Denna strukturella strategi syftar till att skapa ett strukturerat och målinriktat utbyte inom gemenskapen för att främja ett mer systematiskt tillvägagångssätt, bland annat när det gäller styrning och stöd, och involvera företrädare för både forskning och högre utbildning. För att upprätta stabila partnerskap mellan utbildnings- och FoI-aktörer är det viktigt att samarbeta för att skapa nya mekanismer och incitament i syfte att minska fragmenteringen och överbrygga den regionala klyftan.

Förväntade resultat

- Utarbetande av rekommendationer för att utforma och genomföra strategier på institutionell, regional och nationell nivå samt på EU-nivå.
- Identifiering av nuvarande rättsliga hinder på regional och nationell nivå samt på EU-nivå, av principer och huvudsakliga komponenter som är nödvändiga för att utveckla den rättsliga ramen i syfte att inrätta den femte friheten, rekommendationer för att konsolidera de europeiska lärosätenas ledande position i fråga om global FoI.
- Fastställande av politik, mekanismer och incitament för att främja ett stabilare samarbete mellan lärosäten och andra FoI-aktörer.
- En färdplan med ambitioner antagen för strategisk tillnärmning av det europeiska forskningsområdet/EES (angående högre utbildning).

10. ÖKA FÖRTROENDET FÖR VETENSKAPEN GENOM ATT FRÄMJA MEDBORGARNAS DELTAGANDE OCH ENGAGEMANG SAMT VETENSKAPSKOMMUNIKATION

Mål

- Stödja allmänhetens engagemang i FoI, medborgarforskning och vetenskapskommunikation genom gemensamt utarbetade riktlinjer.
- Utveckla mer ändamålsenliga och inkluderande mekanismer för allmänhetens engagemang i FoI.
- Stärka kopplingarna mellan vetenskap och samhälle på nationell/regional/lokal nivå.
- Öka allmänhetens vetenskapliga kapital och förståelse för vetenskap genom att främja forskarsamhällets förbindelser med ungdomar och andra människor som vanligtvis inte ägnar sig åt vetenskap.

Beskrivning

Denna strukturella strategi syftar till att öka förtroendet för vetenskapen och i förlängningen den demokratiska samhällsstyrningen genom ett mångfasetterat tillvägagångssätt som bygger vidare på resultaten av åtgärd 14, "Föra vetenskapen närmare medborgarna", i den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024.

Förväntade resultat

- Vägledande principer för att skapa engagemang på ett inkluderande sätt: utarbeta gemensamma strategier för allmänhetens engagemang i FoI och kommunikation rörande vetenskap.
- Verksamhet som sammanför forskare och ungdomar: innovativa sätt att på ett effektivt och inkluderande sätt engagera och involvera unga personer i vetenskap genom att bjuda in yrkesverksamma att tillhandahålla bästa nationella praxis och bygga vidare på arbetet med att utarbeta handböcker och riktlinjer inom ramen för EU-finansierade projekt.
- Koppla samman vetenskap och medborgare, anordna aktiviteter som stärker lokala FoI-samfund och kopplar samman dem med olika berörda parter och medborgare runt temat vetenskap och dess roll i samhället.

- Ömsesidigt lärande om förtroendet för vetenskapen, konsolidering och utbyte av kunskap om hur man bygger, mäter och stärker förtroendet genom allmänhetens engagemang.
- En mekanism och ett finansieringssystem som utformats för att utvidga bästa praxis i fråga om nationella initiativ för medborgardeltagande och medborgarengagemang till EU-nivå.

11. FÖRBÄTTRA EU:S TILLGÅNG TILL SPETSKOMPETENS

Mål

- Förbättra tillgången till spetskompetens i hela EU.
- Bidra till en sammanhängande och samverkande utformning och ett sammanhängande och samverkande genomförande av EU:s FoI-investeringar från sammanhållningspolitiska program och det tionde ramprogrammet för FoI.
- Skapa närmare förbindelser mellan regionala myndigheter och initiativ inom FoI-programmen och ge incitament för att lansera nationella initiativ som kompletterar initiativen på EU-nivå.

Beskrivning

Det finns ihållande flaskhalsar när det gäller att förbättra tillgången till spetskompetens i det europeiska forskningsområdet och skapa starkare synergier mellan sammanhållningspolitiken, de nationella och regionala programmen samt Horisont Europa. Denna strukturella strategi syftar till att ta itu med dessa flaskhalsar genom att stärka samarbetet mellan de organ som är involverade i förvaltningen av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Horisont Europa på nationell nivå och EU-nivå.

- Fortsätta arbetet i nätverket för förvaltande myndigheter för FoI och sammanhållning inom ramen för det europeiska forskningsområdets forum för att sammanföra nationella FoI-myndigheter och myndigheter som förvaltar de sammanhållningspolitiska programmen för att underlätta utbyte av information om resultat och praxis från EU-initiativ.

Förväntade resultat

- Rekommendationer om att förbättra tillgången till spetskompetens och säkerställa samstämmighet och synergier mellan olika program.
- En lägesrapport om genomförandet av rekommendationerna från den fas 1-undersökning som utförts av nätverket för förvaltande myndigheter för FoI och sammanhållning inom den nuvarande rättsliga ramen (t.ex. kommunikation, kapacitetsuppbyggnad, långsiktig planering, datatillgänglighet och en datadriven strategi, genomföranderegler och samordningsmodeller mellan de båda gemenskaperna).
- Rådgivning om att skapa starkare synergier i framtiden mellan sammanhållningspolitiken, särskilt om smart specialisering, samtidigt som man använder synergier med åtgärder som finansieras inom ramen för den programdel som rör breddning, och ramprogrammet.
- Utbyte av bästa praxis för att förbättra tillgången till spetskompetens, särskilt nationella strategier, åtgärder och instrument som underlättar tillgången till vetenskapliga nätverk och innovationsnätverk samt politiska förslag, särskilt för samarbete mellan medlemsstaterna.

Åtgärder för det europeiska forskningsområdet

12. TILLÄMPA RÄTTVISA INOM ÖPPEN VETENSKAP

Mål

- Identifiera hinder och utmaningar för rättvisan vid utövandet av öppen vetenskap och föreslå vägar framåt för politiska åtgärder.
- Utvidgning av ideella vetenskapliga publiceringsmodeller med öppen tillgång samt med bred spridning och erkännande inom olika discipliner, inbegripet forskningsbedömning.

- Bygga upp kapacitet i form av färdigheter inom öppen vetenskap och rättvis tillgång till infrastruktur för öppen vetenskap för forskarsamhället inom det europeiska forskningsområdet.
- Utforma politiska strategier på EU-nivå för att hitta sätt att skapa större rättvisa inom metoder och infrastruktur för öppen vetenskap.

Beskrivning

Genomförandet av öppen vetenskap kräver starkt politiskt stöd och betydande investeringar i resurser, särskilt i infrastruktur (och tillgång till den), samordning, teknisk mognad, öppen vetenskap och digitala färdigheter samt skapandet av effektiva incitament och system för erkännande av och utmärkelser till forskare. Dessa skiljer sig markant åt mellan europeiska länder och organisationer – men även globalt – och skapar ett övergripande behov av mer rättvisa strategier inom det europeiska forskningsområdet.

- Granskning av nationella erfarenheter och politiska ramar när det gäller tillgången till samt räckvidden och utformningen av infrastruktur för öppen vetenskap, rutiner för vetenskaplig publicering och forskares kapacitet för öppen vetenskap.
- Inleda ömsesidigt lärande om rättvisa inom öppen vetenskap 2025/2026.
- Främja kunskapsspridning och utbildning för att ta itu med ojämlikheter i utövandet av öppen vetenskap.
- Genomföra workshoppar för offentliga myndigheter för att fastställa rekommendationer för institutioner och beslutsfattare – och utfärda en rapport 2027.

Förväntade resultat

- En lägesbedömning av utmaningarna rörande rättvisa inom öppen vetenskap i alla länder inom det europeiska forskningsområdet (vilken ska återspegla den befintliga mångfalden när det gäller ramar, kapacitet, finansiering osv.).
- Politiskt stöd och finansieringsstöd för att tillhandahålla tjänster avseende ideella vetenskapliga publiceringsmodeller av hög kvalitet och med öppen tillgång i hela det europeiska forskningsområdet.

- Utveckling och spridning av gemensamma verktyg, utbildningsmetoder och tjänster för att öka kapaciteten i fråga om färdigheter inom öppen vetenskap – i samarbete med berörda parter.
- Rekommendationer för att utforma en politisk strategi på EU-nivå för rättvisa inom öppen vetenskap i dess olika former.

13. FRÄMJA DET EUROPEISKA EKOSYSTEMET FÖR VETENSKAP FÖR POLITIK

Mål

Denna åtgärd har följande tre sammanvävda mål:

- Vidareutveckla vetenskapligt baserad politik och förbättra den övergripande integreringen av kunskap i den offentliga politiken.
- Främja och stärka det europeiska ekosystemet för vetenskap för politik inom alla strategier, sektorer och förvaltningsnivåer.
- Stödja samarbete mellan nätverk av relevanta aktörer och främja kartläggning och utbyte av bästa praxis och ömsesidigt lärande.

Beskrivning

För att stödja samverkan mellan vetenskap och politik i hela Europa och komma till rätta med fragmenteringen i ekosystemen för vetenskap för politik kommer två huvudsakliga delmål att uppnås:

- Ett nationellt vetenskapligt nätverk för politiska samordnare, som sammanför tjänstemän som arbetar med vetenskap för politik vid nationella FoI-förvaltningar och FoI-politiska institutioner i hela Europa i syfte att samordna insatserna för att integrera strategier för vetenskap för politik på alla förvaltningsnivåer och främja ömsesidigt lärande mellan länderna.
- En praktikgemenskap för vetenskap för politik med målet att främja såväl starka alleuropeiska och internationella förbindelser som större samverkan, ömsesidigt lärande och samarbete mellan nätverk och aktörer som arbetar med vetenskap för politik.

Förväntade resultat

- Regelbunden dialog mellan nätverket, praktikgemenskapen och andra berörda parter för att undersöka hur de nödvändiga förutsättningarna kan skapas för att möjliggöra ett effektivt samspel mellan forskning och politik.
- Peer learning främjas, vilket stärker färdigheter och kompetenser samt möjliggör samarbete om vetenskap för politik inom olika sektorer och förvaltningsnivåer.
- Inrättande av en observationsgrupp för det europeiska landskapet för vetenskap för politik och tillhörande strategier, vars uppgift är att sammanställa framgångsfaktorer och gemensamma utmaningar vid samverkan mellan vetenskap och politik.

14. UNDERLÄTTA OCH PÅSKYND A EN ANSVARSFULL ANVÄNDNING AV AI INOM VETENSKAPEN I EU

Mål

Utforma, stödja, anpassa och samordna politiska åtgärder för att påskynda och underlätta en ansvarsfull användning av AI inom europeisk vetenskap och forskning, vilket leder till

- en enhetlig politik för AI inom vetenskapen, inbegripet gemensamt fastställande av prioriterade områden,
- ökad sakkunskap och resursdelning mellan länder,
- en grund för samarbete och framtida deltagande, för utbyte av bästa praxis och för att locka fler likasinnade partner,
- närmare samarbete med berörda parter, upprättande av nätverk och uppbyggnad av en gemenskap.

Beskrivning

Åtgärden kommer att inriktas på följande tre huvudämnen som härrör från den nya kommissionens politiska prioriteringar:

- En strategi för AI inom vetenskapen.
- Inrättandet av ett europeiskt råd för AI-forskning.
- Ett avtal om finansieringsinriktning för AI inom vetenskapen.

Dessa ämnen kommer att diskuteras och utvecklas genom regelbundna möten, workshoppar för kapacitetssuppleering med presentation av bevis och den politiska utvecklingen samt praktiska workshoppar som innefattar samarbete kring politisk anpassning, riktlinjer och finansieringsagendor.

Förväntade resultat

- Uppdatera, främja och sprida riktlinjerna för det europeiska forskningsområdet om användningen av generativ AI inom forskning (minst en gång om året 2025, 2026 och 2027).
- En gemensam färdplan för AI inom vetenskapen (2025).
- En strategisk finansieringsagenda som överenskommit med medlemsstaterna och eventuellt även med europeiska finansiärer (2026).
- Gemensamma projekt om deltagarna anser att de är genomförbara/användbara (2026–2027).
- Överenskommelse om en plan för fortlöpande samarbete och politikutveckling (2027).

15. ÖKA FORSKNINGSSÄKERHETEN

Mål

- Förbättra forskningssäkerheten i EU för att upprätthålla en stark och öppen akademisk miljö, med utgångspunkt i rådets rekommendation om forskningssäkerhet.
- Tillhandahålla ett samarbetsområde där beslutsfattare kan utbyta erfarenheter samt genomföra och utveckla en nationell strategi för att minska riskerna, samtidigt som den akademiska friheten och det institutionella oberoendet respekteras.
- Ge den europeiska FoI-sektorn möjlighet att optimera det internationella samarbetets möjligheter och minska dess risker och se till att det internationella samarbetet fortsätter att vara öppet och säkert.

Beskrivning

Med tanke på hur kunskap sprids i hela det europeiska forskningsområdet och de starka internationella förbindelserna inom FoI-sektorn är det inte möjligt att hantera forskningssäkerheten enbart genom nationella insatser. Samordnade nationella insatser och EU-insatser kommer att utgöra en ram för att utbyta bästa praxis och säkerställa konsekvens. Under det första året kommer medlemsstaterna att kunna göra en lägesbedömning och planera nästa steg för att hjälpa varandra att uppnå en grundläggande nivå av forskningssäkerhet.

Förväntade resultat

Genom åtgärden genomförs ramen för rådets rekommendation om forskningssäkerhet⁸ på följande sätt:

- Arbeta för ett europeiskt samarbetsområde för forskningssäkerhet genom strukturellt samarbete mellan medlemsstaternas experter, forskningsfinansiärer och intresseorganisationer för forskning och innovation på EU-nivå samt undersöka och utvärdera alternativ för ett mer strukturerat stöd i detta avseende, till exempel genom ett europeiskt expertcentrum för forskningssäkerhet, med beaktande av befintliga strukturer och med koppling till en plattform med en enda kontaktpunkt.

⁸ Rådets rekommendation av den 23 maj 2024 om ökad forskningssäkerhet, *EUT C, C/2024/3510, 30.5.2024.*

- Sammanropa beslutsfattare, experter och yrkesverksamma kring temat forskningssäkerhet vid en europeisk flaggskeppskonferens om forskningssäkerhet som ska hållas vartannat år (2025, 2027).
- Kartlägga, övervaka och analysera åtgärder och initiativ för forskningssäkerhet på nationell nivå och EU-nivå, bland annat genom forskningssäkerhetsövervakning vartannat år (2025, 2027).
- Stödja informationsutbyte, peer learning och kapacitetsuppbyggnad, särskilt för utveckling av nationella strategier för forskningssäkerhet.
- Utarbeta riktlinjer och utveckla verktyg för skyddsåtgärder i program för forskningsfinansiering på nationell nivå och EU-nivå samt för riskhantering och förfaranden för tillbörlig aktsamhet inom organisationer som bedriver forskning (dvs. en plattform med en enda kontaktpunkt för hantering av utländsk inblandning i FoI).
- Närmare samarbete med internationella partner om strategier och åtgärder för forskningssäkerhet.

Med tanke på ämnets känsliga karaktär, som ofta inbegriper känsliga eller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, kommer deltagandet i allmänhet att begränsas till experter från medlemsstaterna.

16. PÅSKYNDAT INVESTERINGAR I FORSKNING OCH INNOVATION FÖR EUROPAS INDUSTRIELLA OMSTÄLLNING OCH KONKURRENSKRAFTIGA HÅLLBARHET

Mål

- Öka förståelsen för näringslivets behov av FoI-resultat och FoI-investeringar, så att beslutsfattare och finansieringsorgan kan utforma och genomföra riktade verktyg för att mobilisera FoI-investeringar.
- Öka synergierna när det gäller finansiering av FoI, särskilt inom näringslivet, för tekniköverföring, demonstratorer, expansion, validering och teknikinfrastruktur.
- Underlätta införandet och användningen av avancerad teknik inom näringslivet, med fokus på hållbarhet och samhällsnytta.

Beskrivning

För att påskynda investeringar i FoI krävs ett systematiskt tillvägagångssätt för att skapa underlag till och forma FoI-agendan efter industriella behov och en heltäckande operativ ram för effektiv överföring av FoI-resultat till industriella tillämpningar.

- Integrera befintliga verktyg på EU-nivå samt nationell och regional nivå, visa upp god praxis vid tillämpningen av dessa verktyg, underlätta utbyte av erfarenheter och ge medlemsstaterna och regionerna möjlighet att utbyta god praxis samt tillföra ny kunskap.
- Genomföra den efterfrågestyrd europeiska strategin för teknikinfrastruktur, inbegripet pilotåtgärder och eventuella finansieringssystem, som en del av det pågående arbetet med forsknings- och teknikinfrastruktur.
- Utveckla, testa och genomföra den politiska verktygslådan för att påskynda utfasningen av fossila bränslen från energiintensiva industrier, främja den cirkulära ekonomin och säkerställa bidraget från SET-planen.

Förväntade resultat

- Kartlägga de politiska verktyg som stöder industriell FoI.
- Bidra till den europeiska politiken för forsknings- och teknikinfrastruktur, bland annat genom åtgärder som leder till efterfrågestyrd användning av sådan infrastruktur av näringslivet, särskilt små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag.
- Uppbyggnad och utbyte av kunskap och expertis inom nationellt utarbetande av industritekniska färdplaner för att fasa ut fossila bränslen från energiintensiva industrier.
- Bidra till en europeisk övervakningsplattform för teknik och industriella demonstratorer (Innovationscentrum för industriell omställning och industriutsläpp – Incite).

17. PÅSKYNDNYA METODER FÖR ATT FRÄMJA BIOMEDICINSK FORSKNING SAMT TESTNING AV LÄKEMEDEL OCH MEDICINTEKNISKA PRODUKTER

Mål

Åtgärden syftar till att, genom en enhetlig och samordnad strategi i alla medlemsstater och, när så är lämpligt, associerade länder, påskynda utvecklingen, valideringen/kvalificeringen, acceptansen och spridningen av nya metoder inom biomedicinsk forskning och lagstadgade tester av läkemedel och medicintekniska produkter.

Beskrivning

Även om medlemsstaterna är bundna av direktiv 2010/63/EU, enligt vilket djurförsök ska ersättas inom forskning, utbildning och lagstadgade tester så snart giltiga alternativa metoder blir tillgängliga, finns det ingen samordningsmekanism för att säkerställa utvecklingen och valideringen av nya metoder. Åtgärden för det europeiska forskningsområdet kommer att aktivt involvera alla aktörer genom att inrätta en EU-omfattande samordning, bestående av relevanta ministerier, tillsynsmyndigheter, organisationer som finansierar forskning, den akademiska världen, läkemedels- och medicinteknikindustrin, kontraktsforskningsorganisationer, små och medelstora företag och uppstartsföretag, för att anpassa den nationella och regionala politiken i syfte att påskynda utvecklingen, valideringen, acceptansen och spridningen av nya metoder.

Denna åtgärd kommer att stödjas av fyra arbetsgrupper med följande teman: 1) utveckling av nya metoder och gemensam europeisk infrastruktur, 2) validering/kvalificering, acceptans och spridning av nya metoder, 3) utbildning samt 4) öppenhet och medvetenhet.

Förväntade resultat

- En utvecklings- och infrastrukturagenda för nya metoder där de behövs som mest och förväntas ha störst inverkan på kort till medellång sikt (fjärde kvartalet 2027).
- Medlemsstaterna och berörda parter fastställer åtgärder som de kan stödja gemensamt för att utveckla nya metoder och tillhörande infrastruktur (första kvartalet 2028).
- En strategi för acceptans och spridning av nya metoder, med kriterier för användning av nya metoder (tredje kvartalet 2027).

- Medlemsstaterna och berörda parter stöder gemensamt valideringen och kvalificeringen av en begränsad uppsättning nya metoder som är utformade för att godtas och genomföras vid lagstadgad testning av läkemedel och medicintekniska produkter (fjärde kvartalet 2027–tredje kvartalet 2028).
- En utbildningsplan för nya metoder (första kvartalet 2027) och gemensamma utbildningsprogram (andra kvartalet 2027–andra kvartalet 2028).
- Ett harmoniserat öppenhets- och medvetenhetsprogram för nya metoder som förbättrar den öppna tillgången till protokoll för nya metoder och resultat av djurförsök. Programmet kommer att ge vägledning för medlemmarna i etikkommittén, granskare och tillsynsmyndigheter på grundval av bästa praxis i de deltagande medlemsstaterna. Programmet omfattar förslag på konkreta åtgärder för att öka tillsynsmyndigheternas förtroende för nya metoder, inklusive en bättre förståelse av deras potential och begränsningar (andra kvartalet 2028).
- Minst en större konferens för att öka medvetenheten hos det civila samhället och patienter om biomedicinsk forskning, läkemedelsupptäckter och utvecklingsprocessen (tredje kvartalet 2028).

18. UTARBETA EN ENHETLIG OCH SAMORDNAD RAM FÖR EN EUROPEISK STRATEGI FÖR INTEGRITET OCH ETIK INOM FORSKNING OCH INNOVATION MOT BAKGRUND AV NYA UTMANINGAR.

Mål

- Inrättande av en utbytesgemenskap för att underlätta diskussionerna om en ny strategi för forskningsetik och forskningsintegritet som är teknikneutral och som kommer att underlätta innovation och stödja spetskompetens, med respekt för förenkling och inbyggd etik.
- Samordning av åtgärder för att förbättra etik och integritet, förebygga överträdelser och undanröja hinder för genomförandet av befintliga etiska riktlinjer.
- Gradvis utveckla ett europeiskt nätverk för att upprätta en ram för forskningsintegritet och forskningsetik, inklusive en färdplan med åtgärder och resultatindikatorer, med beaktande av befintliga nätverk och strukturer.
- Skapa en vision om ett ekosystem för etisk rådgivning och etiskt stöd som bygger på förtroende och som gör det möjligt för vetenskapen och forskningen att driva på ansvarsfull innovation som är anpassad till samhällets intressen.

Beskrivning

Syftet med denna åtgärd är att förutse, förebygga, hantera och mildra nya utmaningar och skydda forskningsintegriteten inom kritiska teknikområden mot bakgrund av den senaste uppdateringen av den europeiska uppförandekoden för forskningsintegritet och kommissionens rekommendation om kritiska teknikområden för EU:s ekonomiska säkerhet.

- Införa en samordnad strategi för integritet och etik för att underlätta sektorns svar på denna och andra framväxande utmaningar.
- Tillhandahålla ett brett spektrum av verktyg för att förutse, förebygga, hantera och mildra nya omvälvande utmaningar för forskningsintegriteten.
- Utforma en verkligt operativ, enhetlig och hållbar europeisk strategi för att stödja forskare i hanteringen av etiska utmaningar.

Förväntade resultat

- Utveckling av en samordningsstruktur (i form av en europeisk plattform) som ska sammanföra de befintliga europeiska nätverken för forskningsetik och forskningsintegritet.
- En detaljerad färdplan med åtgärder och resultatindikatorer.
- Praktiska riktlinjer, operativa verktyglådor och operationella standardförfaranden.
- En strategi för gemensamma utbildningsinsatser på pilotbasis.

19. STÄRKA FORSKNING OCH UTVECKLING: EN NY ERA INOM FORSKNINGSFÖRVALTNING

Mål

- Uppnå ett bättre erkännande av yrket som forskningsledare samt skapa attraktiva och tydligare karriärvägar för forskningsledare.
- Säkerställa en bred och enkel tillgång till utbildningsmaterial och kompetenshöjande verksamheter/verktyg för forskningsledare, även för de som befinner sig i början av sin karriär, inklusive vägledning om AI-verktyg.

- Inrätta ett erkänt EU-omfattande system för utveckling av lärande och färdigheter för forskningsledare med inslag av ömsesidigt lärande och rörlighet som säkerställer integrering av det europeiska forskningsområdets prioriteringar och värden, t.ex. etik och forskningsintegritet, öppen vetenskap och jämställdhet.
- Förbättra nätverksbyggandet med forskningsledare inom den offentliga och den privata sektorn i syfte att öka medvetenheten om program för yrkesmässig utveckling, karriärvägar och tillgängliga utbildningsmöjligheter.

Beskrivning

När forskningsprocesserna intensifieras och förväntningarna på att generera en samhällspåverkan ökar blir specialiserat stöd från forskningsledarna avgörande. Detta initiativ syftar till att stärka forskningsledaryrket, som fortfarande undervärderas i det europeiska forskningsområdet, och ge stöd till dess strategiska utveckling. Det betonar behovet av samordnat politiskt stöd på EU-nivå och nationell nivå för att skapa kvalificerade yrkesutövare, bättre karriärmöjligheter, förbättrade arbetsvillkor, jämställdhet, utbildning och rörlighet.

Förväntade resultat

- Införa (2025) och genomföra en övergripande och flexibel karriär- och kompetensram för forskningsledare. Genomföra en evidensbaserad informationskampanj i medlemsstaterna, vars resultat kommer att offentliggöras 2026.
- Gemensamt skapa (2026) en europeisk stadga för forskningsledare samt skapa en triangelstrategi för organisationer som bedriver forskning, organisationer som finansierar forskning och EU:s näringsliv för att säkerställa erkännande mellan olika sektorer, utforma strategier för kapacitetsuppbyggnad samt analysera forskningsförvaltningens roll i utvalda åtgärder som finansieras inom ramen för den del av Horisont Europa som rör ”breddning” för att övervaka inverkan på FoI-systemets övergripande effektivitet och ändamålsenlighet.

- Införa (2027) ett centraliserat nätnav, helst inom ramen för den kommande kompetensplattformen för det europeiska forskningsområdet, som sammanställer nuvarande och nya läroplaner, utbildningsmaterial samt kompetenshöjande verktyg för forskningsledare, och tillgång till viktiga utbildnings- och certifieringsprogram för både nuvarande och aspirerande yrkesutövare.
-